

Trondheim, 10. februar 2022

Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum
Kunsthall Trondheim
Trondheim kunstmuseum
K-U-K
Ørland/Bjugn Kunstforening

Hannah Ryggen Triennale 2022 blir et storslått samarbeid mellom trønderske kunstinstitusjoner

Med tittel og tema *Anti-monument*, utforsker Hannah Ryggen Triennale 2022 arven etter den berømte tekstilkunstneren Hannah Ryggen (1894–1970) gjennom dialoger med tretti utvalgte samtidskunstnere. Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum har arrangert HRT sammen med Ørland/Bjugn Kunstforening siden 2016. Når triennalen nå arrangeres for tredje gang, er også Kunsthall Trondheim, Trondheim Kunstmuseum og Kjøpmannsgata Ung Kunst med på laget.

Et av utgangspunktene for temaet *Anti-monument* finner vi i Hannah Ryggens *Vi lever på en stjerne* (1958), som ble skadet under terrorangrepet 22. juli 2011. Det store billedteppet fikk en flenge som i dag er blitt et viktig symbol på tapet av uskyldige liv vi aldri må glemme. Det tekstile arret etter flengen representerer en anti-monumentalitet i kraft av å romme en åpning og et negativt mellomrom. I dag kan verket fungere som et minnesmerke og et åpent «sted» for minnearbeid.

Anti-monumentalitet kan også knyttes til en motstand mot historiens etablerte helter og seierherrer, og innebærer en kritikk av sannheter som tidligere ikke har vært oppe til diskusjon. I et dekolonialistisk, feministisk og anti-hegemonisk tankeklime får ikke bronsestatuen av den hvite mannen til hest lenger skue selvfølgelig ut over sitt annekterte land. I kjølvannet av bevegelser som Black Lives Matter har symbolverdier blitt diskutert og statuer tagget ned, stormet, styrtet, halshugget. Hannah Ryggen var tidlig ute med en lignende maktkritikk, når hun lot Mussolini halshugges i sitt billedteppe *Etiopia* (1935).

Anti-monumentale perspektiver

Utstillingene som sammen utgjør Hannah Ryggen Triennale 2022 presenterer kunstnere og verk som på ulike måter kritiserer undertrykkende systemer og tror på materialets styrke til å både henvende seg til sansene og formidle abstrakte, potente ideer. Ryggens verk er også rikt representert i utstillingene, og tar en selvfølgelig plass blant de yngres. Sett sammen, agerer de mange ulike kunstverkene som innlegg i vår egen tid og verdenssamfunn.

Nordenfjeldske Kunstindustrimuseums tredelte utstilling *Anti-monument*, kuratert av Solveig Lønmo, inneholder femten verk av Ryggen sammen med verk av femten samtidskunstnere fra det internasjonale feltet – noen av dem laget spesielt til triennaleutstillingen. Utstillingen vises på én arena i Trondheim, Gråmølna (som til vanlig er Trondheim kunstmuseums ene visningssted) samt i Hannah Ryggen-senteret og Austråttborgen på Ørland. Gjennom sterke sammenstillinger av verk, foreslår utstillingen nyanser som ikke må hugges i stein for å være gyldige.

Kunsthall Trondheims utstilling under triennalen, *Unweaving the binary code*, kuratert av **Stefanie Hessler** og **Katrine Elise Pedersen**, tar for seg vevmediets innflytelse på tidlig datateknologi. Med utgangspunkt i matematikeren Ada Lovelaces (1815–1852) banebrytende arbeid, utforsker elleve samtidskunstnere forholdet mellom vevens renning og innslag, og kodingens null og pluss. Her introduseres “feil” og “glipper” som infiltrerer binære oppfatninger av kjønn og andre etablerte inndelinger. Tre mindre separatutstillinger vil også pågå parallelt med hovedutstillingen, og er støttet av **Posten Moderne**.

Trondheim kunstmuseum viser en retrospektiv utstilling med den norske kunstneren **Hege Lønne** (1961-2018), kuratert av **Marianne Zamecznik**. Lønne studerte ved Kunstakademiet i Trondheim, men flyttet til Warszawa tidlig på 80-tallet og var aktiv i kunstmiljøet der frem til sin død. Naturen sto sentralt i hennes kunstnerskap, og hun snakket tidlig om klimaendringer og miljøet. Hun brukte enkle materialer til å fremstille scener for mellommenneskelig utveksling så vel som fortellinger om menneskets plass i naturen. Utstillingen presenterer flere av Lønnes skulpturelle eksperimenter, poetiske naturobservasjoner og underfundige animasjoner.

Kjøpmannsgata Ung Kunst, K-U-K, presenterer to gruppeutstillinger sentrert rundt henholdsvis **Julie Ebbing** og **Anne-Karin Furunes**. Kurator for begge utstillingene er **Cathrine Hovdahl Vik**. Maktstrukturer, identitet og sosiale hierarkier er gjennomgående temaer i de to utstillingene, som på hver sin måte synliggjør kjønnete strukturer i fortid og nåtid. Ebbing har med seg inviterte kunstnere i den dynamiske konstellasjonen Hannah Ryggen Army, mens kunstprofessor Furunes går i dialog med noen av sine tidligere studenter.

Et program med offentlige arrangementer vil akkompagnere utstillingene gjennom våren/sommeren, inkludert en panelsamtale i samarbeid med **Posten Moderne** om fremtiden til kunstinstitusjonene i Trondheim og den sentrale betydningen av samarbeid.

Triennalepublikasjonen utgis av **Archive Books**, og vil lanseres i juni. Boka inneholder nyskrevde tekster og bildedokumentasjon fra utstillingene.

En banebrytende satsning for regionen

– Vi er glade for at Hannah Ryggen Triennale i år arrangeres så bredt og med så mange involverte, og at vi sammen med flere viktige kunstinstitusjoner slik løfter triennalen til å bli et enda større momentum i regionen, sier prosjektleder og kurator Solveig Lønmo ved Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum. – De mange innfallsvinklene til temaer Ryggen var opptatt av, viser hvordan hennes lyttende, empatiske og modige holdning til det som foregikk i samfunnet kan anvendes i møte med problemstillinger i vår egen tid. Den tredelte utstillingen *Anti-monument* løfter frem det anonyme livet, det flyktige formatet og det flerstemte budskapet, gjennom arbeider som spenner fra tredimensjonal vevinstallasjon til sterk collage og et internasjonalt prisbelønt videoverk, røper hun.

– Det samskapende formatet til årets Hannah Ryggen Triennale står i stil med Ryggens sjenerøse, feministiske holdning, mener Kunsthall Trondheims Stefanie Hessler. – I Kunsthallens utstilling utfordres tradisjonelle dualismer på tankevekkende måter, fortsetter hun. Kurator Katrine Elise Pedersen utdyper: – Det blir spennende å feire Ryggen ved å sette henne i sammenheng med yngre kunstnere som utforsker vevkunstens og kodingens historier i lys av hverandre. Jeg tror mange vil bli fascinert av koblingene som kan oppleves i en rekke ulike verk, alt fra tekstilverk til videospill.

– Med denne omfattende presentasjonen av Hege Lønne løfter vi frem et kunstnerskap som forteller om åtti- og nitti- og totusentallets sammensatte kunstscene, sier kurator ved Trondheim kunstmuseum, Marianne Zamecznik. – I likhet med Ryggen var Hege Lønne en kunstner som tidlig tok tak i store problemstillinger i kunsten sin. Mange av verkene hennes får en annen aktualitet i dag, enn da hun laget dem. Diskusjonen om klimaendringer har utviklet seg de siste ti årene, noe som gjenspeiles i Lønnes arbeider.

– Hos K-U-K fokuserer vi generelt på å løfte frem yngre kunstnerskap, sier Cathrine Hovdahl vik. – Det er både spennende og gledelig at nye generasjoner lar seg inspirere av Ryggen. Som en nyåpnet institusjon i Trondheim er vi stolte av å kunne delta i triennalesamarbeidet. Nå ligger alt til rette for store, felles muskler som løfter byens kunstliv til et nytt nivå, avslutter hun.

PRESSEKONTAKTER

Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum
Siri Frøseth
siri.froseth@mist.no
+ 4798029962

Trondheim kunstmuseum
Ida Grøttum
ida.grottum@mist.no
+4790670203

Kunsthall Trondheim
Kaja Grefslie Waagen
kaja@kunsthalltrondheim.no
+4794143704

K-U-K
Elisabeth Høsflot Klæbo
elisabeth@k-u-k.no
+4791569542

Anti-monument I

Kurator og produserende institusjon: Solveig Lønmo, Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum

Sted: Trondheim kunstmuseum Gråmølna

Visningsperiode: 25.03 – 14.08.2022

Utstillingsåpning: 25. mars kl. 18.00

Åpningstale: Knut Olav Åmås, Fritt Ord

Musikk: Marja Mortensson og Daniel Herskedal

KUNSTNERE:

Magdalena Abakanowicz (Polen)

Marit Helen Akslen (Norge)

Jennie Bringaker (Norge)

Jonas Dahlberg (Sverige)

Matilde Westavik Gaustad (Norge)

Arthur Jafa (USA)

Britta Marakatt-Labba (Sapmi)

Marthe Minde (Norge)

Per Kristian Nygård (Norge)

Frida Orupabo (Norge)

Hannah Ryggen (Sverige/Norge)

Threads of Innovation (Norge/India)

Anusheh Zia (England)

Unweaving the binary code

Kuratorer: Stefanie Hessler og Katrine Elise Pedersen, Kunsthall Trondheim

Sted: Kunsthall Trondheim

Visningsperiode: 25.03 – 07.08.2022

Utstillingsåpning: 25. mars kl. 19.00

Åpningstale: Kuratorene

Performance: Pearla Pigao kl. 19.10

Konsert: kl. 19.30

KUNSTNERE:

Mercedes Azpilicueta (Nederland/Argentina)

Charlotte Johannesson (Sverige)

Ann Lislegaard (Norge/Danmark)

Tabitha Nikolai (USA)

Allison Parrish (USA)

Thania Petersen (Sør-Afrika)

Pearla Pigao (Norge)

Hannah Ryggen (Sverige/Norge)

Marilou Schultz (USA)

Danielle Brathwaite-Shirley (England/Tyskland)

Himali Singh Soin (England/India)

Vaimaila Urale (New Zealand)

Prosjektutstillinger: Karin Aurora Lindell, Matilde Westavik Gaustad, Grete Neseblod

Hege Lønne – Retrospektiv

Kurator: Marianne Zamecznik, Trondheim kunstmuseum

Sted: Trondheim kunstmuseum Bispegata

Visningsperiode: 25.03 – 14.08.2022

Utstillingsåpning: 25. mars kl. 20.00

KUNSTNER:

Hege Lønne (Norge/Polen)

Julie Ebbing og Hannah Ryggen Army

Kurator: Cathrine Hovdahl Vik, K-U-K

Sted: K-U-K

Visningsperiode: 25.03 - 22.5.2022

Utstillingsåpning: 25. mars kl. 21.00

KUNSTNERE:

Julie Ebbing (Norge)

Marius Amdam (Norge)

Magne Furuholmen (Norge)

Einar Grinde (Norge)

Yanir Shani (Israel/Norge)

Aage Mikalsen og Mikkel Marhaug (Norge)

Roald Andersen dy (Norge)

Anti-monument II

Kurator: Solveig Lønmo, Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum

Sted: Hannah Ryggen-senteret

Visningsperiode: 26.03 – 14.08.2022

Utstillingsåpning: 26. mars kl. 17.00

KUNSTNERE:

Anonym (Afghanistan)

Marsil Andjelov Al-Mahamid (Serbia/Norge)

Jennie Bringaker (Norge)

Hannah Ryggen (Sverige/Norge)

Threads of Innovation (Norge/India)

Anusheh Zia (England)

Marthe Minde

Residenskunstner HRT 2022

Organisert av: Ørland/Bjugn Kunstforening og Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum

Sted: Galleri Hans

Visningsperiode: 21.05 – 14.08.2022

Utstillingsåpning: 21. mai kl. 12.00

KUNSTNER:

Marthe Minde (Norge)

Anti-monument III

Kurator: Solveig Lønmo, Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum

Sted: Austråttborgen

Visningsperiode: 21.05 – 14.08.2022

Utstillingsåpning: 21. mai kl. 13.00

KUNSTNERE:

Anne-Karin Furunes (Norge)

Matilde Westavik Gaustad (Norge)

Veslemøy Lilleengen (Norge)

Marthe Minde (Norge)

Hannah Ryggen (Sverige/Norge)

Anusheh Zia (England)

Anne-Karin Furunes

Kurator: Cathrine Hovdahl Vik, K-U-K

Sted: K-U-K

Visningsperiode: 11.06 – 21.08.2022

Utstillingsåpning: 11. juni

KUNSTNERE:

Anne-Karin Furunes (Norge)

+ flere vil bli annonsert senere

Støttepartnere til Hannah Ryggen Triennale 2022:

Bergesenstiftelsen

Fritt Ord

Sparebank 1 SMN Samfunnsutbytte

Sparebankstiftelsen SMN

Olavsfest

**Hannah
Ryggen
Triennale
Anti—
Monument**

nkim.no/hrt2022

25.3. —
14.8.22

Trondheim
& Ørland

Nordenfjeldske
Kunstindustrimuseum
Kunsthall Trondheim
Trondheim kunstmuseum
K-U-K
Ørland/Bjugn Kunstforening